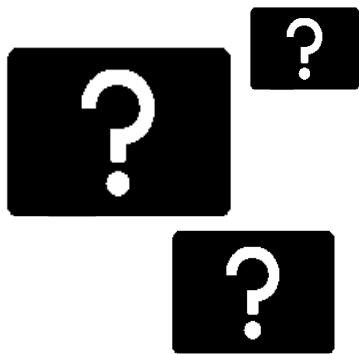

33 pytania

do losowania w quizie na początku
drugiego dnia szkolenia

różni podróżni

(losujemy 10 z nich)

1. Jakie zasady obowiązują w trakcie pierwszego spotkania?

Odpowiedź

- Mów do osoby zainteresowanej (pytającej).
- Zapytaj, czy możesz pomóc.
- Słuchaj uważnie, co odpowiada pytana osoba, i zastosuj się do jej próśb.
- W klarowny sposób przekaz to, co masz do powiedzenia.
- W przypadku osób niedosłyszących lub głuchych posłuż się kartką lub telefonem, mów wyraźnie, posługuj się gestami.
- W przypadku osób z niepełnosprawnością wzroku uprzedzaj o swoich zamiarach i ruchach i nie oddalaj się bez zapowiedzi.
- Poinformuj o dalszych etapach wsparcia w podróży.
- Szanuj granice podróżnych i swoje.

2. Kryzysy psychiczne dotyczą:

- a. nielicznych osób
- b. znacznej części populacji
- c. tylko osoby dorosłe

3. Osoba z chorobą psychiczną w remisji i leczona jako podróżny:

- a. będzie miała problemy i szczególne potrzeby w podróży
- b. raczej nie będzie miała szczególnych potrzeb w podróży

4. W sytuacji kryzysowej, takiej jak napady paniki, lęku, złości, należy:

- a. głośno reagować i stosować siłę
- b. wezwać służby porządkowe
- c. zachować spokój, wyciszyć sytuację, nie dopuszczać do pojawiania się nowych bodźców

5. W przypadku podejrzenia urojeń u pasażera/ki

- a. nie dyskutujemy z pasażerem/pasażerką i zachowujemy spokój
- b. zaprzeczamy i wyjaśniamy, jak jest naprawdę
- c. izolujemy pasażera do momentu, kiedy pojawi się osoba zdolna udzielić pomocy

6. Autyzm jest

- a. chorobą psychiczną
- b. zaburzeniem rozwoju
- c. niepełnosprawnością intelektualną

7. Osoby w spektrum autyzmu w sytuacjach dla siebie trudnych i nietypowych mogą: machać rękami, huśtać się, zasłaniać uszy lub szybko chodzić. Należy wtedy:

- a. wezwać służby ochrony
- b. zamknąć i poczekać, aż osoba się uspokoi
- c. wezwać pomoc medyczną

8. Podaj przynajmniej 5 zasad savoir-vivre'u stosowanych wobec osób w spektrum autyzmu.

Odpowiedź

- Kieruj twarz i sylwetkę w stronę rozmówcy.
- Szanuj sferę prywatną rozmówcy – nie inicjuj kontaktu fizycznego, nie oczekuj kontaktu wzrokowego.
- Mów prostym, zrozumiałym językiem. Używaj krótkich zdań, nie komplikuj, stosuj jasne i konkretne komunikaty.
- Rób przerwy pomiędzy wypowiedzianymi zdaniami, aby dać rozmówcy czas na ich przetworzenie.
- Dziel długie wypowiedzi.
- Upewnij się, czy zrozumiałeś, co powiedział rozmówca. Stosuj parafrazę, czyli powtarzaj własnymi słowami to, co powiedział rozmówca.
- Jeśli masz kontakt z osobą niemówiącą albo mówiącą słabo, używaj alternatywnych sposobów komunikowania się – stosuj obrazki, zdjęcia czy piktogramy.
- Osoby w spektrum autyzmu rozumieją wypowiedzi w sposób literalny, dosłowny. Unikaj żartów, sarkazmu, ironii, wieloznaczności.
- Daj osobie w spektrum autyzmu czas na dostosowanie się do nowej sytuacji.
- Bądź czytelny w swojej mimice i okazywaniu emocji, nazywaj, co czujesz w danej sytuacji.
- Staraj się zapowiadać, co się ma wydarzyć: informuj o planach i kolejności zdarzeń.
- Niektóre osoby w spektrum autyzmu mogą powtarzać zadawane im pytania – zaakceptuj to.
- Osoby w spektrum autyzmu są szczere (aż do bólu) – nie należy brać do siebie ich komentarzy.
- Niektóre osoby w spektrum autyzmu potrzebują dokładnej instrukcji wykonania czynności lub zadania, pomocne więc będzie przygotowanie szczegółowego schematu postępowania.

9. Niepełnosprawność intelektualna to:

- a. choroba psychiczna
- b. szerokie spektrum nieodwracalnych zaburzeń rozwojowych
- c. odwracalne zaburzenie rozwojowe

10. Są 4 stopnie niepełnosprawności intelektualnej. Jak się nazywają?

Odpowiedź

- lekki, umiarkowany, znaczny, głęboki.

11.

Podaj przynajmniej 5 zasad savoir-vivre'u stosowanych wobec osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Odpowiedź:

- Traktuj osobę jak dorosłego – zwracaj się z należyтым szacunkiem, czyli per „pan”, „pani”.
- O ile to możliwe, utrzymuj kontakt wzrokowy, zwracaj uwagę na gesty i mowę ciała rozmówcy.
- Używaj prostego języka, prostych zdań oraz gestów. Pomocne mogą być tabliczki informacyjne, specjalne grafiki.
- Unikaj pojęć abstrakcyjnych, skomplikowanych zdań.
- Zwracaj uwagę na tempo swojej wypowiedzi.
- Upewnij się, czy rozmówca rozumie twoją wypowiedź.
- Zachowaj cierpliwość.
- Jeśli czegoś nie rozumiesz, zapytaj, poproś o wskazówkę.
- Miej świadomość, że zmiana nawyku i postępowania wedle schematu może wymagać od osoby czasu i oswojenia się z nową sytuacją.

12. Piktogramy, czyli proste rysunki, są przydatne do:

- a. szybkiej i prostej komunikacji i informowania klientów z niepełnosprawnością intelektualną, w spektrum autyzmu lub z niepełnosprawnością słuchu
- b. podniesienia walorów estetycznych
- c. zastąpienia nimi komunikacji z klientem

13. Podaj 5 zasad prostej komunikacji.

Odpowiedź:

- Mów prostymi zdaniami.
- Mów o konkretach.
- Posługuj się gestami.
- Wskazuj na przedmioty, kierunki, obiekty istotne w rozmowie.
- Poproś o potwierdzenie, czy komunikat został zrozumiany.

14.
Większość osób z niepełnosprawnością wzroku to:

- a. osoby niewidzące
- b. osoby niedowidzące
- c. osoby z oczopląsem

15.
W czasie, gdy asystujemy osobie z niepełnosprawnością wzroku,

- a. przepuszczamy ją w drzwiach i w przejściach
- b. nigdy nie przepuszczamy osoby pierwszej w przejściach i drzwiach, jesteśmy pół kroku przed nią
- c. jesteśmy obok osoby i reagujemy elastycznie

16.
Podczas obsługi osoby z niepełnosprawnością wzroku

- a. od razu zabieramy się do pomocy
- b. pytamy, czy i jak pomóc
- c. nie robimy nic specjalnego

17.

Podaj przynajmniej 5 zasad savoir-vivre'u stosowanych wobec osób z niepełnosprawnością wzroku.

Odpowiedź:

- Przedstaw się; sama plakietka nie wystarczy.
- Zawsze zapytaj, czy pomóc, a potem jak pomóc.
- Nie rozpoczynaj pomocy spontanicznie.
- Stosuj zasady asysty poznane wcześniej.
- Zawsze zwracaj się najpierw do osoby, która cię pyta, a nie do osoby jej towarzyszącej.
- Informuj o tym, co robisz lub co zamierzasz zrobić.
- Informuj osobę z niepełnosprawnością wzroku, co podajesz jej do ręki.
- Osoba z niepełnosprawnością wzroku potrzebuje czasu, aby wyczuć podłogę, po którym ma się poruszać.
- Umawiając się w miejscu publicznym, zaproponuj takie, do którego łatwo trafić.
- Zwróć uwagę na to, co jest na wysokości głowy prowadzonej osoby.
- W wąskie przejścia i drzwi najpierw wchodzi osoba prowadząca.
- Biała laska to część przestrzeni prywatnej, nie dotykaj jej.
- Ignoruj psa towarzyszącego, nie głośzcz go, nie rozpraszaaj.

18. Kiedy pomagamy w podróży osobie z niepełnosprawnością wzroku,

- a. nigdy nie chwytamy za białą laskę i nie idziemy po stronie ręki, w której osoba ją trzyma
- b. możemy chwycić za białą laskę, by pomóc i wskazać drogę
- c. możemy przełożyć białą laskę, jeśli przeszkadza

19. Wymień 4 najpowszechniejsze udogodnienia dla osób z niepełnosprawnością wzroku.

Odpowiedź:

- Ścieżki prowadzące, pola uwagi, program odczytu ekranu, audiodeskrypcja.

20. Kiedy piszemy Głusi przez „G”, mamy na myśli

- a. mniejszość językową i kulturową
- b. osoby z niepełnosprawnością słuchu
- c. osoby z Polskiego Związku Głuchych

21. Pętla indukcyjna jest udogodnieniem dla:

- a. osób głuchych
- b. osób niedosłyszących
- c. osób w spektrum autyzmu

22. Rozwiń skrót PJM

Odpowiedź:

- Polski Język Migowy

23. Podaj zasady savoir-vivre'u stosowane wobec osób niedosłyszących.

Odpowiedź:

- Nie zasłaniaj ust.
- Nie odwracaj się.
- Nie schylaj głowy, gdy coś mówisz.
- Nie stawaj i nie zwracaj się do osób niedosłyszących, mając światło za plecami.
- Mów w normalnym tempie.
- Poruszaj ustami w naturalny sposób (przerysowany sposób mówienia utrudni komunikację).

24. Podaj przynajmniej 5 zasad savoir-vivre'u stosowanych wobec osób głuchych.

Odpowiedź:

- Wyraz „głuchoniemy” jest obraźliwy.
- Nie przechodź pomiędzy migającymi osobami.
- Jeśli czegoś nie rozumiesz, poproś o powtórzenie.
- Poproś o powtórzenie osobę niedosłyszącą, jeśli chcesz się upewnić, czy zrozumiała twój komunikat.
- Możesz zapytać, czy do komunikacji przyda się kartka, długopis lub telefon.

- Kiedy chcesz zawołać osobę z niepełnosprawnością słuchu, bądź dla niej widoczny/na lub podejź i delikatnie dotknij jej ramienia.
- Nie krzycz, mów naturalnie.
- O ile to możliwe, przejdźcie do w miarę cichego pomieszczenia, by porozmawiać.
- Ważne, aby dotrzeć do osoby głuchej, próbując różnych form komunikacji.

25. Wymień przynajmniej 4 przyczyny trudności w poruszaniu się.

Odpowiedź:

- Niepełnosprawność kończyn dolnych.
- W niektórych przypadkach niepełnosprawność kończyn górnych.
- Poruszanie się na wózku.
- Czasowe urazy kończyn.
- Podeszły wiek.
- Cięża.
- Znaczna otyłość.
- Niskorosłość.

26. Podaj zasady asysty podróżnym poruszającym się na wózkach.

Odpowiedź:

- Pamiętaj, że osoba poruszająca się na wózku wie najlepiej, czy i jak jej pomóc. Dlatego zawsze pytaj!
- Ustal dokładnie formę i sposób udzielania pomocy i stosuj się do sugestii osoby.
- Informuj osobę o wykonywanej czynności, zaczekaj na jej zgodę i proś o współpracę podczas danej czynności.
- Nie podejmuj się wykonywania zadań, których nie jesteś w stanie (dobrze) wykonać.
- Jeżeli nie jest się pewnym, jak pomóc, lepiej tego nie robić. Można wyrządzić krzywdę osobie, której chcemy pomóc, lub sobie. W takiej sytuacji prosimy o instrukcję lub szukamy osób przygotowanych do pomocy.
- Chwytaj tylko za ramę wózka przy przenoszeniu.
- Nie dotykaj elementów ruchomych, np. kół, rączek, łokietników.
- Sprowadzaj tyłem osobę na wózku z progów lub schodków.
- Przy pokonywaniu progu pochylaj osobę tylko do tyłu, czuwaj, aby tylne koła zawsze były na ziemi.

27. Wózek, na którym porusza się osoba, to:

- a. przestrzeń osobista kogoś, kto się na nim porusza, i nie należy na nim niczego zawieszać
- b. jedynie sprzęt do przemieszczania się, można go chwycić swobodnie i zawieszać rzeczy na rączkach
- c. sprzęt, który służy do przemieszczania się i nie ma nic wspólnego z przestrzenią osobistą

28. Za jakie elementy wózka możemy chwycić przy przenoszeniu osoby:

- a. za wszystkie
- b. za stałe elementy – należące do ramy
- c. za koła

29.

Podaj przynajmniej 5 zasad savoir-vivre'u stosowanych wobec osób poruszających się na wózkach.

- Zwracaj się bezpośrednio do osoby poruszającej się na wózku.
- Nie mów „wózek”. Na wózku jest osoba.
- Nie kucaj przy osobie na wózku bez wcześniejszego ustalenia.
- Dobrze jest tak usiąść, aby mieć wzrok na podobnej wysokości.
- Jeśli stoisz, stój w takiej odległości, żeby łatwo się z tobą rozmawiało.
- Możesz mówić: „chodźmy”.
- Nie stawiaj niczego na kolanach osoby poruszającej się na wózku.
- Wózek to osobista przestrzeń.

30.

Osoba poruszająca się na jakim wózku nie powinna być dźwigana i przenoszona?

- a. na wózku aktywnym
- b. na wózku elektrycznym
- c. na wózku ortopedycznym

31. Skutery dla osób z niepełnosprawnością ruchu:

- a. mogą być przewożone w transporcie publicznym
- b. mają niejasną sytuację prawną i transport publiczny nie jest dostosowany do ich przewożenia
- c. są takie same jak inne wózki i można je transportować w transporcie publicznym

32. Pies asystujący osobie z niepełnosprawnością:

- a. musi być w kagańcu i na smyczy
- b. nie musi być w kagańcu ani na smyczy i nie musi mieć certyfikatu ani książeczki szczepień
- c. nie musi być w kagańcu ani na smyczy, powinien mieć certyfikat i książeczkę szczepień

33. Pies asystujący osobie z niepełnosprawnością:

- a. jest bardzo mądry i miły, warto go chwalić, pogłaskać, dać smakołyk
- b. jest w pracy i nie wolno go rozpraszać, dotykać ani zaczepiać
- c. może być groźny i można go nie wpuścić do pojazdu

Profil PFRON w serwisie Facebook

Profil PFRON w serwisie Twitter

Profil PFRON w serwisie Youtube

Kanał PFRON w RSS

Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

aleja Jana Pawła II 13

00-828 Warszawa

22 50 55 500